

หลักสูตรการทำถุงสมุนไพรแช่เท้าบำบัดสุขภาพ

จำนวน 35 ชั่วโมง

ด้านพาณิชยกรรมและบริการ

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอทับคล้อ

ความเป็นมา

การจัดการศึกษาอาชีพในปัจจุบันมีความสำคัญมาก เพราะจะเป็นการพัฒนาประชากรของประเทศให้มีความรู้ ความสามารถและทักษะในการประกอบอาชีพ เป็นการแก้ปัญหาการว่างงานและส่งเสริมความเข้มแข็งให้แก่เศรษฐกิจชุมชน ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดยุทธศาสตร์ 2555 ภายใต้กรอบเวลา 2 ปี ที่จะพัฒนา 5 ศักยภาพของพื้นที่ใน 5 กลุ่มอาชีพใหม่ ให้สามารถแข่งขันได้ใน 5 ภูมิภาคหลักของโลก “รู้เขา รู้เรา เทำทันเพื่อแข่งขันได้ในเวทีโลก” โดยได้กำหนดภารกิจจะพัฒนายกระดับการจัดการศึกษาเพื่อเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถให้ประชาชนได้มีอาชีพที่สามารถสร้างรายได้ ที่มั่นคง มั่งคั่ง และมีงานทำอย่างยั่งยืน สำนักงาน กศน. จึงได้กำหนดหลักการในการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำไว้ว่า ต้องเป็น การดำเนินงานที่มีความยืดหยุ่นด้านหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล รวมทั้งเน้น การบูรณาการให้สอดคล้องกับศักยภาพ ด้านต่างๆ

สกร.ระดับอำเภอทับคล้อ ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการประกอบอาชีพ การทำถุงสมุนไพรแช่เท้าบำบัดสุขภาพ ในฐานะที่เป็นหน่วยงานสนับสนุนด้านการจัดการศึกษาให้กับกลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้ไม่มีอาชีพ หรือผู้มีอาชีพและต้องการพัฒนาอาชีพของตนให้มีความมั่นคง จึงได้จัดทำหลักสูตรการประกอบอาชีพการทำ ถุงสมุนไพรแช่เท้าบำบัดสุขภาพขึ้น โดยเน้นให้กลุ่มเป้าหมายสามารถประกอบอาชีพการทำถุงสมุนไพรแช่เท้า บำบัดสุขภาพและมีงานทำอย่างมั่นคง

ดังนั้นหลักสูตรการประกอบอาชีพการทำถุงสมุนไพรแช่เท้าบำบัดสุขภาพ ที่ สกร.ระดับอำเภอทับคล้อ ได้พัฒนาขึ้น มีโครงสร้างหลักสูตรประกอบไปด้วย (1) ช่องทางการประกอบอาชีพการทำถุงสมุนไพรแช่เท้า บำบัดสุขภาพ (2) ทักษะการประกอบอาชีพการทำถุงสมุนไพรแช่เท้าบำบัดสุขภาพ (3) การบริหารจัดการการ ประกอบอาชีพการทำถุงสมุนไพรแช่เท้าบำบัดสุขภาพ (4) โครงการประกอบอาชีพการทำถุงสมุนไพรแช่เท้า บำบัดสุขภาพ โดยเน้นให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริง และประเมินผลตามสภาพจริง จึงทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการ ประกอบอาชีพ การทำถุงสมุนไพรแช่เท้าบำบัดสุขภาพ และมีอาชีพอย่างมั่นคง

หลักการของหลักสูตร

หลักสูตรการศึกษาอาชีพการทำถุงสมุนไพรแช่เท้าบำบัดสุขภาพ เพื่อการมีงานทำ มีหลักการจัดการ เรียนรู้ดังนี้

1. เป็นการจัดทำหลักสูตร ด้านพาณิชยกรรมและบริการ ที่มีความยืดหยุ่นด้านหลักสูตร การจัด กระบวนการเรียนรู้การวัดและการประเมินผล
2. เพื่อพัฒนาอาชีพและการมีงานทำอย่างมีคุณภาพ สามารถสร้างรายได้ที่มั่นคง

3. ส่งเสริมให้มีการเทียบโอนความรู้เข้าสู่หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

4. ส่งเสริมให้กลุ่มเป้าหมายนำศักยภาพ 5 ด้านของพื้นที่ประกอบด้วย ทรัพยากรธรรมชาติ สภาพภูมิประเทศ สภาพภูมิอากาศ ศิลปวัฒนธรรมประเพณี และทรัพยากรมนุษย์ มาใช้ประกอบการตัดสินใจประกอบอาชีพ

5. มุ่งเน้นการฝึกปฏิบัติเพื่อให้เกิดทักษะ สามารถนำไปประกอบอาชีพได้

จุดมุ่งหมาย

มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีศักยภาพในการประกอบอาชีพและการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง จึงกำหนดจุดหมายดังนี้

1. ให้มีความสามารถในการประกอบสัมมาอาชีพ ให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดและตามทันความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง
2. ให้มีความรู้ทักษะในการทำถุงสมุนไพรแช่เท้าบำบัดสุขภาพ อาชีพที่สร้างรายได้ให้เกิดความมั่นคง
3. ให้มีคุณธรรมในการประกอบอาชีพ

กลุ่มเป้าหมาย

มี 2 กลุ่มเป้าหมาย คือ

1. ผู้ที่ไม่มีอาชีพ
2. ผู้ที่มีอาชีพและต้องการพัฒนาอาชีพ

ระยะเวลา

ระยะเวลาเรียนตลอดหลักสูตร จำนวน 35 ชั่วโมง แบ่งเป็น

1. ภาคทฤษฎี จำนวน 11 ชั่วโมง
2. ภาคปฏิบัติ จำนวน 24 ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร

1.ช่องทางการประกอบอาชีพ

จำนวน 2 ชั่วโมง

- 1.1 ความสำคัญของการประกอบอาชีพ
- 1.2 ความเป็นไปได้ของการประกอบอาชีพ
- 1.3 ภูมิปัญญา
- 1.4 ทิศทางการประกอบอาชีพ

2.ทักษะอาชีพ

จำนวน 28 ชั่วโมง

2.1 ขั้นตอนการเตรียมการประกอบอาชีพ

2.1.1 เตรียมคน

ความรู้ในเรื่องของประโยชน์ของการทำถุงสมุนไพรแช่เท้าบำบัดสุขภาพ

2.1.2 เตรียมสถานที่

- 1) ขนาดของพื้นที่ ความสะอาดของพื้นที่สำหรับเตรียมการผลิต
- 2) เตรียมพื้นที่สำหรับจัดเก็บผลิตภัณฑ์

2.1.3 เตรียมวัสดุอุปกรณ์

- 1) วัสดุสำหรับผลิตการทำถุงสมุนไพรแช่เท้าบำบัดสุขภาพ

1.2 ขั้นตอน กระบวนการ ฝึกปฏิบัติการทำถุงสมุนไพรแช่เท้าบำบัดสุขภาพ

3.การบริหารจัดการอาชีพ

จำนวน 3 ชั่วโมง

3.1 ทุน

3.1.1 การหาแหล่งทุน

3.1.2 การระดมทุน

3.2 การบริหารจัดการ

3.2.1 อุตสาหกรรมในครอบครัว

- ความหมายและความสำคัญ

3.2.2 วิสาหกิจชุมชน

- 1) ความหมายและความสำคัญ
- 2) ความแตกต่างของอุตสาหกรรมในครอบครัวกับวิสาหกิจชุมชน

3.2.3 การวางแผนการผลิต

- 1) การเตรียมวัตถุดิบ
- 2) การสำรวจความต้องการของตลาด
- 3) ฤดูของผลผลิต

3.2.4 การจัดทำบัญชี

- 1) บัญชีรายรับรายจ่าย
- 2) บัญชีต้นทุน
- 3) บัญชีกำไรขาดทุน

3.3 การตลาด

- 1) ลูกค้า
- 2) การขนส่ง
- 3) การคิดต้นทุน การตั้งราคา

3.4 การประชาสัมพันธ์

4.โครงการอาชีพ

จำนวน 2 ชั่วโมง

- 4.1 ความสำคัญของโครงการอาชีพ
- 4.2 ประโยชน์ของโครงการอาชีพ
- 4.3 องค์ประกอบของโครงการอาชีพ
- 4.4 การเขียนโครงการอาชีพ
- 4.5 การประเมินความเหมาะสมและสอดคล้องของโครงการอาชีพ

การจัดกระบวนการเรียนรู้

1. วิทยากรให้ความรู้โดยวิธีการบรรยาย
2. ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร / ภูมิปัญญา
3. การเรียนรู้ด้วยตนเองจากการศึกษาเอกสาร
4. การฝึกปฏิบัติ

สื่อการเรียนรู้

1. เอกสาร/ใบความรู้
2. ภูมิปัญญาท้องถิ่น
3. ฝึกปฏิบัติจริง

การวัดและประเมินผล

1. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีระหว่างเรียนและจบหลักสูตร
2. การประเมินผลงานระหว่างเรียนจากการปฏิบัติ ได้ผลงานที่มีคุณภาพสามารถสร้างรายได้ และ

จบหลักสูตร

การจบหลักสูตร

1. มีเวลาเรียน ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
2. มีผลการประเมินตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ 60
3. มีผลงานที่มีคุณภาพ

เอกสารหลักฐานการศึกษา

1. หลักฐานการประเมินผล
2. ทะเบียนคุมวุฒิบัตร
3. วุฒิบัตรออกโดยสถานศึกษา

การเทียบโอน

ผู้เรียนที่จบหลักสูตรนี้สามารถนำไปเทียบโอนผลการเรียนรู้กับหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในสาระการประกอบอาชีพวิชาเลือกที่สถานศึกษาได้จัดทำขึ้น

รายละเอียดโครงสร้างหลักสูตร

หลักสูตรการทำถุงสมุนไพรแช่เท้าบำบัดสุขภาพ จำนวน 35 ชั่วโมง ทำชั่วโมงทฤษฎี ปฏิบัติใหม่

เรื่อง	จุดประสงค์	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
1. ชื่อง ทางการ ประกอบ อาชีพการทำ ถุงสมุนไพรแช่ เท้าบำบัด สุขภาพ	1. อธิบายความสำคัญ ใน การประกอบอาชีพการทำ สมุนไพรแช่เท้าบำบัด สุขภาพ 2. วิเคราะห์ความเป็นไป ได้ในการประกอบอาชีพ การทำสมุนไพรแช่เท้า บำบัดสุขภาพ 3. สำรวจทรัพยากรการ ทำสมุนไพรแช่เท้าบำบัด สุขภาพ ในชุมชนได้ 4. บอกทิศทางการ ประกอบอาชีพ	1.1 ความสำคัญในการ ประกอบอาชีพการทำ สมุนไพรแช่เท้าบำบัด สุขภาพ 1.2 แหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับ การประกอบอาชีพ การ ทำสมุนไพรแช่เท้าบำบัด สุขภาพ 1.3 การสำรวจทรัพยากร ในการทำสมุนไพรแช่ เท้าบำบัดสุขภาพ มีใน ชุมชน 1.4 ทิศทางในการ ประกอบอาชีพ	1.1 ศึกษาข้อมูลเอกสาร ภูมิปัญญา เกี่ยวกับการทำสมุนไพรแช่เท้าบำบัด สุขภาพ เพื่อเป็นข้อมูลในการ ประกอบอาชีพการทำสมุนไพรแช่ เท้าบำบัดสุขภาพ 1.2 สำรวจทรัพยากรที่ใช้ในการ ประกอบอาชีพการทำสมุนไพรแช่ เท้าบำบัดสุขภาพ 1.3 แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับกลุ่มและ สรุปองค์ความรู้ 1.4 ครู ผู้เรียน และผู้รู้ร่วมกัน อภิปรายทิศทางการก้าวหน้า และ พัฒนาอาชีพการประกอบอาชีพการทำ สมุนไพรแช่เท้าบำบัดสุขภาพ แบบที่เหมาะสมกับตนเอง เช่น ลูกจ้าง เจ้าของกิจการ ร่วมทุน พ่อค้าคนทำสมุนไพร ฯลฯ โดย คำนึงถึงความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติ ความคุ้มค่า และความต้องการของ ตลาด	1 ชั่วโมง	1 ชั่วโมง
2. ทักษะการ ประกอบ อาชีพการทำ สมุนไพรแช่ เท้าบำบัด สุขภาพ	1. อธิบายเกี่ยวกับขั้น เตรียมการประกอบอาชีพ การทำสมุนไพรแช่เท้า บำบัดสุขภาพได้	2.1 เตรียมสถานที่ 2.2 เตรียมวัสดุ อุปกรณ์ และ เครื่องมือ	2.1 ศึกษาเอกสารใบความรู้เกี่ยวกับ ประเภทคุณสมบัติและการทำ สมุนไพรแช่เท้าบำบัดสุขภาพ 2.2 วิทยากร/ภูมิปัญญาให้ความรู้ ภาคทฤษฎี	8 ชั่วโมง	20 ชั่วโมง

เรื่อง	จุดประสงค์	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
	2. อธิบายขั้นตอนการผลิตได้	2.3 คัดเลือกสมุนไพรชนิดต่างๆ เช่น มะกรูด ใบมะขาม ตะไคร้ ขิง พोलเกลือ การบูร ฯลฯ 2.4 การปฏิบัติในการทำสมุนไพรแช่เท้าบำบัดสุขภาพ 2.5 การบรรจุภัณฑ์ในการทำสมุนไพรแช่เท้าบำบัดสุขภาพ	2.3 เตรียมวัสดุ อุปกรณ์ ภาชนะที่ใส่ 2.4 ปฏิบัติการการทำสมุนไพรแช่เท้าบำบัดสุขภาพแบบต่างๆ 2.5 จัดบันทึกผลการเรียนรู้ และนำเสนอผลการเรียนรู้ 2.6 วิเคราะห์/ภูมิปัญญา ตรวจสอบผลงาน ให้ข้อเสนอแนะ 2.7 สรุปองค์ความรู้เพื่อการพัฒนาต่อเนื่อง		
3. การบริหารจัดการ การอาชีพการทำสมุนไพรแช่เท้าบำบัดสุขภาพ	1. บริหารจัดการในการทำวันแพนซี 2. บริหารจัดการตลาดในการประกอบอาชีพ การทำสมุนไพรแช่เท้าบำบัดสุขภาพ 3. อธิบายการจัดการความเสี่ยงในการประกอบอาชีพการทำสมุนไพรแช่เท้าบำบัดสุขภาพแข่งขันในตลาดผู้ผลิตได้ 4. บันทึกข้อมูล ต้นทุน - กำไรได้ 5. ประกอบอาชีพการทำสมุนไพรแช่เท้าบำบัดสุขภาพด้วยความซื่อสัตย์ และรับผิดชอบต่อชุมชน และสังคม	3.1 การบริหารจัดการ - ควบคุมคุณภาพ - การลดต้นทุน 3.2 การจัดการตลาด - การจัดทำฐานข้อมูลลูกค้า - การประชาสัมพันธ์ 3.3 การจัดการความเสี่ยง - คู่แข่งขัน - กฎหมายที่เกี่ยวข้อง - ค่าใช้จ่าย - ผลกำไร 3.4 คุณธรรม จริยธรรม สำหรับผู้ประกอบการ ทำสมุนไพรแช่เท้าบำบัดสุขภาพ	3.1 ศึกษาดูงานสถานประกอบการทางการประกอบอาชีพการทำสมุนไพรแช่เท้าบำบัดสุขภาพ ศึกษาประเด็นการควบคุมคุณภาพการผลิต 3.2 วิเคราะห์/ภูมิปัญญาให้ ความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการตลาด การทำสมุนไพรแช่เท้าบำบัดสุขภาพ 3.3 ฝึกปฏิบัติจัดทำฐานข้อมูลลูกค้า แผนการกระจายสินค้า และการประชาสัมพันธ์ 3.4 ฝึกปฏิบัติ วิเคราะห์ความต้องการของผู้ใช้ การจัดบันทึกต้นทุนกำไร และศึกษาสภาวะการแข่งขันในตลาด 3.5 นำเสนอผลการฝึกปฏิบัติ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับกลุ่ม 3.6 วิเคราะห์/ภูมิปัญญา ให้คำแนะนำ เสนอแนะ	1 ชั่วโมง	2 ชั่วโมง

เรื่อง	จุดประสงค์	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
			3.7 สรุปองค์ความรู้ เรื่อง ช่องทางการประกอบอาชีพ ทักษะการประกอบอาชีพ และการบริหารจัดการอาชีพ การทำสมุนไพรรักษาบำบัด สุขภาพ		
4. โครงการ การประกอบ อาชีพการทำ สมุนไพรรักษา บำบัด สุขภาพ	1. บอกความสำคัญของ โครงการอาชีพได้ 2. บอกประโยชน์ของโครงการ อาชีพได้ 3. บอกองค์ประกอบของ โครงการอาชีพได้ 4. อธิบายความหมายของ องค์ประกอบของโครงการ อาชีพได้ 5. อธิบายลักษณะการเขียน โครงการที่ดีตามองค์ประกอบ ของโครงการอาชีพได้ 6. เขียนโครงการในแต่ละ องค์ประกอบให้เหมาะสมและ ถูกต้องได้ 7. ประเมินความเหมาะสมและ สอดคล้องของโครงการอาชีพได้	4.1 ความสำคัญของ โครงการการประกอบอาชีพ การทำสมุนไพรรักษาบำบัด สุขภาพ 4.2 ประโยชน์ของโครงการ การประกอบอาชีพการทำ สมุนไพรรักษาบำบัด สุขภาพ 4.3 องค์ประกอบของ โครงการการประกอบอาชีพ การทำสมุนไพรรักษาบำบัด สุขภาพ 4.4 การเขียนโครงการการ ประกอบอาชีพการทำ สมุนไพรรักษาบำบัด สุขภาพ 4.5 การประเมินความ เหมาะสมและสอดคล้องของ โครงการการประกอบอาชีพ การทำสมุนไพรรักษาบำบัด สุขภาพ	4.1 จัดให้ผู้เรียนศึกษาเนื้อหา จากใบความรู้เรื่อง ความสำคัญของโครงการ อาชีพ ประโยชน์ของโครงการ อาชีพ องค์ประกอบของ โครงการอาชีพ แล้วจัด กิจกรรมการสนทนา แลกเปลี่ยน เพื่อสร้างแนวคิด ในการดำเนินกิจกรรมการ เรียนรู้ 4.2 จัดให้ผู้เรียนศึกษาสาระ ข้อมูลจากใบความรู้ เรื่อง ตัวอย่างการเขียนโครงการอาชีพ ที่ดี เหมาะสม และถูกต้อง พร้อมจัดการอภิปราย เพื่อสรุป แนวคิดเป็นแนวทางในการเขียน โครงการอาชีพที่ดี เหมาะสม และถูกต้อง 4.3 จัดให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติ การเขียนโครงการอาชีพ 4.4 กำหนดให้ผู้เรียนฝึก ปฏิบัติการประเมินความ เหมาะสมและสอดคล้องของ โครงการอาชีพ	1 ชั่วโมง	1 ชั่วโมง

เรื่อง	จุดประสงค์	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
			4.5 จัดให้ผู้เรียนปรับปรุง โครงการอาชีพ ให้มีความ เหมาะสมและถูกต้อง 4.6 กำหนดให้ผู้เรียนเขียน โครงการอาชีพของตนเอง เพื่อเสนอขอรับการสนับสนุน งบประมาณดำเนินงานอาชีพ และใช้ในการดำเนินการ ประกอบอาชีพต่อไป		